

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljena na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno ..... Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji ..... Din 20
v inozemstvu 30
Mesečna priloga: Vesnik SHS

SLOVENEK

Cene inseratov:
Razstojna politna vrsta mak
oglas po Din. 1' — in Din. 1' 50
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2' —, poslana list
po Din. 3' —.
Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenredno
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri jutraj.
Poština plačana v gotovini

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8/III.
Rokopisi se ne vračajo; neuravnavljena pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 322.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne krate.
Ljubljano št. 850 na naročnino in št. 340 za oglase.
zagreb 39.011, sarajev 7553, prške in dunaj 24.757.

Zaman.

Če bi obstajalo kakšno mednarodno darilo za umetnost hinavščine, bi ga sigurno dobila jugoslovanska demokratska stranka. Potem ko je bila celi dve leti v koalicijski z radikalni, ne da bi kdaj kot celota uvidela potrebo svoj z radikalni dogovorjeni kurs izpremeniti, in je z njimi skupaj solidarno in dosledno izvajala velesrbski politični program v državi ter bi ga še dalje, da je ni Nikola Pašić zdaj v dobesednem pomenu iz vlade izbrnil — po vsem tem se ta stranka zdaj javnosti predstavlja kot »nositeljica jugoslovenskega značaja države, braniteljica plemenske ravnopravnosti in svobode prepričanja«, ki bo zdaj ta načela kot opozicija proti svojim bivšim zaveznikom radikalom z vso odločnostjo branila. (Jutro, dne 20. decembra 1922).

Da temu da neki videz upravičenosti, se trudi glasilu dr. Žerjaviča že delj časa sem dokazovati, da je demokratska vlada bila z radikalni koalirana zgolj za to, da jih kot notorične srbske šoviniste, reakcionarje in nasilnike kot nekaj angel varuh ali »Anstandsdama« zadržuje od preveč plemenskih in reakcionarnih korakov, pri čemer je seveda kakor povečini vse »Anstandsdame« morala včasih eno oko zatisniti... Toda ta izgovor je zelo naiven.

Prvič je demokratska stranka vsaj po Davidovičevem preokretu v smeri k sporazumu s Hrvati imela priliko, da jasno izreče, ali je še nadalje voljna kot po-žrtvovalni in vsikdar popustljivi mentor radikalov podpirati njihov velesrbski in antisocialni ter antidemokratski režim, ki stoni na vidovdanski ustavi, ali ne. Kajti v tem momentu za pošteno stranko ni bilo več mogoče iskati kakih dvoumnih rešitev in izhodov iz položaja. Tega pa demokratska stranka ni storila, marveč je slepomišila dalje in se oprijemala vsake možnosti, da še nadalje ostane z radikalni v vladi, dokler je Pašić ni sam meni nič tebi nič odslovil.

Drugič zgodovina demokratske koali-cije z radikalni dokazuje ravno nasprotno od tega, kar hoče »Jutro« danes dokazovati. Neutajljivo dejstvo je namreč, da duša velesrbskega kurza niso bili toliko radi-kali kolikor demokratski s Pribičevićem in Žerjavom na čelu. Ako so se s tem izne-verili svojemu lastnemu programu, tem slabše zanje. Radikalni so velesrbi tako-rekoč po naravi, samo po sebi, demokratski pa in to v prvi vrsti prečasniki, ki so igrali prvo violino v stranki, zato, da s pomočjo v tradicijah bivše srbske države, armade in najvplivnejših krogov sloneče velesrbske politične ideje ubijejo svoje politične nasprotnike na Hrvatskem in Slovenskem. V to svrhu so zatajili svoj teoretični jugo-slovanski program; zdaj pa, ko so jih radi-kali izbacili, se pripravljajo na to, da zatajijo svojo bivšo velesrbsko prakso in zopet privlečejo iz prahu svojo jugoslo-vansko teorijo, da ustvarijo »enotno fronto proti radikalom«. Zelo enostavna metoda.

Tretjič tudi ni res, da bi bili demo-kratski kolikčak zavirali velesrbske težnje svojih bivših zaveznikov. Oni so se načelo-loma izrekli zoper sporazum s Hrvati. Pribičević je slovesno izjavil, da sporazu-ma med Hrvati in Srbi biti ne sme in ne more. Kdor pa je proti sporazumu s Hrvati, ta je za hegemonijo Srbov, ki so si to he-genomijo zagotovili z vidovdanske ustavo, katera je v prvi vrsti delo demokratske stranke, brez katere bi se nikdar ne bila mogla uveljaviti. Da bi ta srbska hege-monija držala, so zvarili novi volivni red za narodno skupščino tako, da odpade od 313 poslanskih mandatov samo na Srbijo 112, ne včevši pri tem srbskih mandatov v Bosni, Sremu, Vojvodini in Črni gori. Za ta volivni red so glasovali demokratje, pač menda ne kot »branitelji plemenske ravnopravnosti«. Kar pa se tiče socialne reakcije, je treba samo spominjati na ob-znano, s katero se radikalni niso nikoli tako ponášali kakor so se demokratski, kateri zdaj govorijo o »svobodi prepričanja«.

Zato so vsi poizkusi demokratske stranke, da opero svoj ščit, ki ga je v zvezi z radikalni docela kompromitirala, zaman. To bodo pokazale volitve.

Proglas radikalne vlade.

ZA SPORAZUM S HRVATI? — OBTŮZBA DEMOKRATSKIH MINISTROV.

Belgrad, 20. dec. (Izv.) Danes dopol-dne je bila seja glavnega odbora radikalne stranke. Na seji se je v glavnem razpravljalo o proglasu, ki ga bo radikalna stran-ka izdala na volivce. Ker je bil Ljuba Jo-vanović pozvan na dvor, se ni ničesar de-finitivnega sklenilo. Doznava se, da bo ta proglas naperjen proti demokratom in da se bo v njem ponudil Hrvatom sporazum.

RAZPUST NARODNE SKUPŠČINE.

Belgrad, 20. dec. (Izv.) Danes popol-dne je bila od 4. do pol 8. seja ministrske-ga sveta, na kateri je finančni minister podal pregled o stanju državne blagajne, kakor ga je našel. Finančnemu ministru je naročeno, naj izdela predlog o kreditih in dohodkih ter pokritju izdatkov za slučaj rešitve invalidskega in uradniškega vprašanja v zmislu vladnih želja. Sklenjeno je, da se na jutrisnji seji narodne skupščine prečita ukaz o razpustu narodne skup-

ščine. Nadalje se je tudi razpravljalo o imenovanju velikih županov. Govorilo se ni o posameznih kandidatih, temveč samo v splošnem o rešitvi te zadeve. Sklenjeno je, da se 30. decembra objavi v »Službenih novinah« ukaz o imenovanju vseh velikih županov. Končno je bilo sklenjeno, da se za pokrajinskega namestnika na Hrvatskem imenuje prvi banski svetnik Celzo Cava-lieri, znan Khuenovce in petoliznik vsake vlade.

IMENOVANJE VELIKIH ŽUPANOV.

Seine. Nadalje se je tudi razpravljalo o imenovanju velikih županov. Govorilo se ni o posameznih kandidatih, temveč samo v splošnem o rešitvi te zadeve. Sklenjeno je, da se 30. decembra objavi v »Službenih novinah« ukaz o imenovanju vseh velikih županov. Končno je bilo sklenjeno, da se za pokrajinskega namestnika na Hrvatskem imenuje prvi banski svetnik Celzo Cava-lieri, znan Khuenovce in petoliznik vsake vlade.

Kumanudi in Plavšić pred sodišče!

JALOV ZAGOVOR DEMOKRATSKEGA MINISTRA.

Belgrad, 20. dec. (Izv.) V tukajšnjih krogih obstoja precej bojevitost razpolo-ženje ter zahtevajo listi, naj se bivši ministri postavijo pred sodišče. Demokrati so skle-nili, da gredo v volitve s geslom, naj se ministri postavijo pred sodišče. Ne ve se še, kateri ministri naj bi to bili, izgleda pa, da se bo to geslo obrnilo proti njim samim. Izjava novega finančnega ministra v »Politiki« se v tukajšnjih krogih živahno komentira. Tako pišejo današnji »Novo-sti« na uvodnem mestu o tej zadevi in za-htevajo, naj se dr. Kumanudi postavi pred sodišče in obsodi na smrt. Obenem zahte-vajo, da se mora soditi tudi pomočnik fi-

nančnega ministra Plavšić. V današnji »Pravdi« odgovarja dr. Kumanudi na iz-jave finančnega ministra dr. Stojadinovića, vendar pa ne navaja nobenih konkretnih dejstev. Omenja le, da je ironična usoda, ker obstoji prvi korak finančnega ministra v tem, da obtežuje svojega predhodnika, da ni tekem dveh let ničesar storil, kakor da je dvigal kredit pri Narodni banki. V isti številki »Pravde« je podal izjavo tudi bivši pomočnik finančnega ministra Plavšić, v kateri pa ne dokazuje ničesar nove-ga ter se izgovarja na špekulacije in za-katno trgovino, ki da mu je ovirala izvr-šitev njegovega načrta.

Nov pravilnik o borznem poslovanju.

Belgrad, 20. dec. (Izv.) Finančni mini-ster je izdal danes novi pravilnik o poslo-vanju na borzah, ki se glasi:

1. Ukinja se takozvani clearing na borzah v Belgradu in Zagrebu. Z ozirom na to se odpravlja tudi uradno določevanje kurza od strani finančnega ministrstva. Poslovanje na borzah naj se vrši po zakonu o borzah, borznih statutih in običajih.

2. Ukinja se naredba finančnega mi-nistrstva št. 16.368 od 29. sept. 1922, po kateri je bilo prepovedano bankam vsako izvenborzno poslovanje z devizami in do-ločevanje tečaja obračunavanja ter bančne provizije.

3. Odreja se generalnemu inspektora-tu in vseni odborom pri Narodni banki, naj rešijo vse prošnje, ki so bile doslej pred-ložene za uvoz in nakup deviz na podlagi odloka finančnega ministrstva št. 19.017 od 25. februarja t. l. Odbori pri Narodni

banki imajo v vsakem slučaju posebej oce-niti umestnost in potrebo uvoza dobičnega blaga ter izdajati posebna odobrenja sa-mo za blago, glede katerega je ocenjeno, da se odobrenje more izdati. To se naj izvrši v najkrajšem roku in ne kasneje v 5 dneh, šteto od danes. Istočasno se bodo reševale tudi nove prošnje, ki jih prejmejo odbori. Odborom pri Narodni banki se daje direktna oblast za rešitev teh prošenj. Z ozirom na to se ukinjajo navodila, izdana pod št. 19.011 od 14. oktobra t. l. in št. 172 pov. od 23. novembra t. l.

4. Pravilnik za reguliranje prometa z devizami in valutami od 25. septembra pr. leta z izpremembami od 25. februarja 1922 kakor tudi ostale naknadne naredbe, razen zgoraj ukinjenih, veljajo začasno še nade-lje. — Finančni minister dr. Stojadi-nović.

Sedem shodov dr. Korošca.

Split, 20. dec. (Izv.) Po kongresu glav-nega združnega saveza v Splitu je odpo-toval dr. Korošec v srednjo in severno Dalmacijo, kjer je imel sedem dobro uspešnih shodov. Razpoloženje za ljudsko stran-ko v Dalmaciji je zelo dobro. Te dni se vrne dr. Korošec v Belgrad.

SKOMINE SKS PO VLADI.

Belgrad, 20. dec. (Izv.) Samostojni kmetski se ne morejo živeti v vlogi opo-zicije. Na vsak način bi radi igrali neko večjo vlogo, pa se trudijo, da bi prišli v stik z radikalni. Samostojni so včeraj in danes razpravljali z njimi ter se sodi, da bo do vendarle vstopili v vlado.

PRIBIČEVIĆ PODLEGEL.

Belgrad, 20. dec. (Izv.) Danes opoldne je bil nenadoma pozvan na dvor minister za vero Ljuba Jovanović, ki je ostal na dvoru tudi preko obeda. Ta nenadni poziv se mnogo komentira ter se sodi, da Pribičevićeve intrige na dvoru glede vstopa v vlado niso uspele. Govori se, da je

Ljuba Jovanović poročal kralju o položaju nove vlade in o delovanju Hrvatskega bloka.

IZVOZ SVINJ.

Belgrad, 20. dec. (Izv.) Danes dopol-dne je imel sejo gospodarsko-finančni ko-mite ministrov. Razpravljalo se je o iz-vozu svinj in o carinah na svinje. Po kratki razpravi so se ministri sporazumeli, da se ne sklene ničesar definitivnega, dokler ne bo imenovan novi minister za kmetijstvo.

JUGOSLOVANSKA ZAJEDNICA.

Belgrad, 20. dec. (Izv.) Tu se govori, da namerava ili Jugoslovanska Zajednica v Sloveniji v volitve s posebno listo na podlagi programa Ljube Davidovića. S tem je narodna socialistična stranka v Sloveniji likvidirala. Ta vest se iz poučenih krogov potrjuje.

RUSKO-POLJSKI SPOR PORAVNAN.

Varšava, 20. dec. (Izv.) Poljski posla-nik v Moskvi, Knoll, bo v kratkem odpo-toval na svoje mesto. S tem je rešen tudi konflikt z ruskim poslanikom Obolenski-jem v Varšavi.

Novi predsednik Poljske.

Varšava, 20. dec. (Izv.) Narodna skup-ščina je danes dopoldne izvolila pri prvi volitvi za predsednika republike Stanislava Woiciehowskega.

Varšava, 20. dec. (Izv.) Za volitev predsednika republike sta bili priglašeni dve kandidaturi in sicer bivšega notranje-ga ministra Stanislava Woiciehowskega in predsednika akademije znanosti in Krako-vu Kazimira Morawskiego. Pri volitvah je bilo oddanih vseh glasov 535, od katerih je bilo 519 veljavnih. Stanislaw Woiciehowsky je dobil 298 glasov, Kazimir Mo-rawsky pa 221 glasov.

Varšava, 20. dec. (Izv.) Za predsedni-ka Poljske republike izvoljeni Stanislaw Woiciehowsky je sprejel izvolitev.

Varšava, 20. dec. (Izv.) Razprava proti morilcu pokojnega predsednika republike Narutowicza bo 29. decembra.

Varšava, 20. dec. (Izv.) Kakor se je ugotovilo, se je izvršil umor predsednika Narutowicza po določenem načrtu nekega društva, ki je priredilo slikarsko razstavo namenoma, da bi izvabilo predsednika v javnost. Atentat se smatra za pričetek več-jeja fašističnega gibanja na Poljskem.

Pred sporazumom o Dardanelah

Lausanne, 20. dec. (Izv.) Današnja se-ja komisije za morske ožine, ki se je pri-čakovala z veliko napetostjo, je imela pre-senetljiv uspeh. Izmet paša je izjavil, da soglašata Turška s stališčem zaveznikov glede prehoda trgovskih ladij, na svojih podrebnih zahtevah pa mora vsekakor vztrajati. Turška hoče vzdrževati na polo-toku Galipoliju posadko, katere obseg naj določijo zavezniki. Turška zahteva nadalje odstranitev postajnih ladij in omejitev ob-lasti komisije za morske ožine, ki se ne sme vmešavati v upravo turške države in demilitarizacijo in naj prevzame le nadzor-stvo nad prihodom in odhodom vojnih ladij. Končno zahteva avtonomijo otokov Lemosa in Samothraka in da se ne pri-puste v komisijo za morske ožine Grki. Lord Curzon je z zadovoljstvom ugotovil, da sprejema Turška splošne smernice na-črta zaveznikov in da se tičejo njeni ugo-voori le izvedbe, ne pa splošnih principov. Barrere je naglašal veliki napredek v re-šitvi vprašanja morskih ožin in da sto-jimo sedaj pred splošnim sporazumom v tem vprašanju.

Vprašanje posojil Sred. Evropi.

Praga, 20. dec. (Izv.) Glavni ravnatelj češkoslovaškega bančnega urada finančnega ministrstva, Kučera, se je vrnil iz An-glije, kjer se je mudil tudi radi tega, da bi spoznal razpoloženje zahodnega finanč-nega trga z ozirom na vprašanja posojil. Po njegovih izkušnjah niso v Zahodni Evropi naklonjeni posojilom Srednji Evropi, dok-ler se ne reši reparacijski problem in dok-ler se popolnoma ne razčisti položaj v Av-striji in Nemčiji.

Proti špekulaciji z devizami na češkem.

Praga, 20. dec. (Izv.) Med odredbami proti špekulaciji z devizami, ki je zadnje dni povzročila padec kurza češkoslovaške krone, je tudi odredba bančnega urada fi-nančnega ministrstva, da se zviša obrest-na mera posojilom od 5 na 7 odstotkov. Ako ta naredba ne bo zadostovala, bo finančno ministrstvo uporabilo strožja sredstva.

ZNIŽANJE DELAVSKIH PLAČ NA ČEŠKEM.

Praga, 20. dec. (Izv.) V češkoslovaški keramični industriji se znižajo s 1. januar-jem delavske plače za 20 odstotkov, plače akordnih delavcev pa za 25 odstotkov. S 1. februarjem se bodo znižale delavske plače za nadaljnjih 5 odstotkov.

OBMEJNI PROMET MED ČEŠKOSLOVA-SKO IN AVSTRIJO.

Praga, 20. dec. (Izv.) Včeraj je bil ra-tificiran dogovor, sklenjen med Avstrijo in Češkoslovaško v svrhu ureditve obmejnega prometa.

Pred občnim zborom »Slomškove zveze«.

Prihodni teden bomo imeli učitelji-Slomškarji svoj občni zbor. Prišli bomo skupaj, da slišimo odborovo poročilo ter da damo novemu odboru času odgovarjanja na direktive. Kdor misli, da mora samo osrednji odbor dati pobude in iniciative, se moti. Osrednji odbor bodi v prvi vrsti le izvrševalni organ naših predlogov in sklepov. Večina članov osrednjega odbora stanuje v Ljubljani ali v njeni neposredni bližini in marsikaj ne vidi in ne občuti tako, kakor mi drugi, ki smo raztreseni po hribih in dolinah. Tovariši in tovarišice, le pomislimo na vse nepravilnosti, ki so nas obiskovale to leto; mislimo na vse rane, ki nam jih je zadajal umirajoči režim in povejmo jih javno na našem občnem zboru, ki naj na to išče po izvoljenem odboru pota v odpravo težkih duševnih in materijalnih razmer. Koncentrirajmo te dni vse svoje misli na to, kaj je v naši stanovski organizaciji pomanjkljivega, mislimo na to, kako bi vse pomanjkljivo nadomestili s čim boljšim; kako bi šli kvišku in ne navzdol! Vse svoje misli pa si zapišimo in pridimo na zborovanje z gotovimi predlogi. Dalje pomislimo na razmere, kakoršne vladajo sedaj v šolskih zadevah. Saj dobimo skoraj vsak dan, vsak mesec pa gotovo, nove odredbe od višjih šolskih oblasti, ki nas zadenejo v živo in z nami vred tudi šola. Spominjam samo na uvedbo novih predmetov, uvedbo novih učnih knjig, na uvedbo novih tiskovin itd., itd. Ali so vse te novotarije res potrebne ali ne, o tem nas pouči skušnjava. Eno pa je gotovo: Med ljudstvom vzbujajo radi velikih stroškov nejevoljo, ki pada na nas nedolžne učitelje in učiteljice, pri čemer pa trpi tudi šola. Marsikateremu izmed nas se je zgodila to leto krivica, prizadejana po liberalnem šolskem voditelju, kraj, okraj, ali tudi višjem šolskem svetu — pa molčimo in to na škodo sebi in drugim. Tiste znane privzgojene potrpežljivosti in odpustljivosti mora biti enkrat konec, ker pri tem ne gre toliko za osebo samo, temveč za stvar. Pomislimo, koliko nas je katoliških učiteljev in vendar se upa znatna manjšina naših liberalnih nasprotnikov naravnost norčevati z našimi najsvetejšimi svetinjami! Kakšna razlika med nami in našimi nasprotniki! Mi ponižni, skromni, a nasprotniki brezobzirni in nasilni. In kakoršni smo mi krščanski učitelji, taka je vsa naša krščanska javnost. Nočem preludirati za nasilje tudi z naše strani, ampak hočem le, da postanemo zavedno odločni. Po odločnosti naši naj bi nasprotniki vedeli, do kam smejo, vedeli, kje je meja. Odločni pa moramo biti tudi v boju za svobodo, ki si jo bomo priborili le z dejanji in žrtvami. Ali ni to ironija, da moramo zagovarjati mi svobodo pred onimi, ki nosijo to krilatico na svojem praporu, pa uganjajo največje reakcionarstvo. Kje na svetu je še kakšna šolska oblast, ki bi bila bolj reakcijska, kakor je naš višji šolski svet? Vsaka šolska oblast bi morala pedagoško glasilo podpirati, a naš višji šolski svet vrže na grmado pedagoški list, ki nima drugega greha na sebi kakor samo to, da je ob avil kritiko, ki jo je bil obelodanil pred nami politični list. V najhujši dobi političnega boja se ni z liberalno pedagoško revijo kaj takega zgodilo. Dogajalo se tudi ni, da bi bil kdo prestavljen brez preiskave in zaslišanja, kakor se je zgodilo to leto pod vladno učiteljskega liberalnega nasilja.

In znana blejska resolucija! Ste li že kedaj čitali ali pa vsaj čuli, da bi stanovska organizacija tega ali onega stanu stopila kdaj proti lastnim tovarišem v službo detektivstva? Tudi te resolucije naj pridejo na razgovor na našem občnem zboru. Priti morajo na razgovor vse mnogobrojne krivice, zadane po liberalnem belgrajskem režimu, kakor: ukinjenje draginskih doklad najpotrebnejšim, t. j. bolnikom, ukinjenje opravičnih doklad šolskim voditeljem, znižanje službenih prejemkov učiteljem ženskih ročnih del, itd. itd. Vse to bo treba temeljito prerešetati in sem za to, da odpade vsako predavanje letos na našem občnem zboru.

Zborovanje je potrebno tudi zato, da se preštejemo in vidimo, koliko je ostalo z naša je v. Vrzimo malodušnost proč ter pohitimo po praznikih na občni zbor vsi, ki nismo klonili tilnika in šli sramotno v Canosso!

Hribski.

Zborovanje načelstva Mednarod. zveze krščanskih strok. organizacij.

Freiburg, 14. dec.

V dneh 13.—14. decembra je zborovalo načelstvo Mednarodne zveze krščanskih strokovnih organizacij v dvorani restavracije »Zum Alten Burschen«.

Seje so se udeležili člani naslednjih držav: Nemčije, Belgije, Švice, Francije, Jugoslavije, Ogrske, Češke, Avstrije in Holandske.

Najprej so se obravnavale točke: Sprejem Češkoslovaške in Poljske v zvezo, nadalje glasilo zveze, ki začne izhajati meseca januarja.

Glede prispevka posameznih zvez v mednarodno zvezo se je določilo kot podlaga 15 urnih plač na 1000 članov.

Nadalje se je sestavila resolucija z ozirom na današnji gospodarski položaj:

Mednarodna zveza krščanskih strokovnih organizacij stoji na stališču, da je treba vojno odškodnino, ki ne obremenjuje samo premagane narode, ampak gospodarsko slabi tudi zmagovalce, brisati. Sploh naj države delujejo na temelju resnice, pravice in ljubezni do bližnjega.

Dne 14. decembra je glavni tajnik Karitativne zveze povabil načelstvo, da si ogleda poslovne prostore karitativne zveze. Ta zveza ima v Freiburgu 2 hiši, knjižnica pa ima 20.000 knjig in 400 časopisov.

Že predloži dan je bilo načelstvo M. Z. K. S. O. sprejeto v avdienci od gospoda nadškofa v Freiburgu. Nadškof je povdargil svoje globoke simpatije do delavskega gibanja.

FAŠISTOVSKA NASILSTVA.

Rim, 20. dec. (Izv.) Pri represalijah, ki so jih izvedli fašisti vsled napada na turinske fašiste, je bilo v nedeljo devet oseb ubitih. Delavske zbornice so fašisti vpepelili. V Pulju so fašisti izvedli v delavski zbornici hišno preiskavo ter našli pri tej priliki bombe. Fašisti so delavsko zbornico zažgali.

ODSTOP MINISTRA TANGORE.

Rim, 20. dec. (Izv.) Zakladni minister Tangora je podal iz zdravstvenih ozirov ostavko, ki jo je ministrski predsednik Mussolini sprejel in poveril vodstvo zakladnega ministrstva finančnemu ministru De Stefaniju.

SMRTNE OBSODBE V PETROGRADU.

London, 20. dec. (Izv.) »Times« poroča iz Rige, da se je proces proti socialistom v Petrogradu končal z obsodbo 11 obtožencev na smrt.

DR. BENEŠ SE BO STRANKARSKO OPREDELIL.

Praga, 20. dec. (Izv.) Iz dobro poučenih krogov se poroča, da bo zunanji minister dr. Beneš, ki doslej ni pripadal nobeni stranki, vstopil v neko večjo češkoslovaško politično stranko. Bržkone se bo dr. Beneš približal narodnim demokratom. Dr. Beneš je svoječasno izvolila v parlament češka socialistična stranka.

POGREB POSLANIKA KALINE.

Praga, 20. dec. (Izv.) Jutri ob 2. popoldne se vrši pogreb pokojnega češkoslovaškega poslanika v Belgradu Antonina Kaline. Pokojnikovo truplo so položili na mrtvaški oder v praškem sokolskem domu, odkoder se bo vršil pogreb v praški krematorij. Kot naslednika Kaline v Belgradu imenujejo poslanca dr. Uhlira.

JUSTIFIKACIJE NA IRSKEM.

Dublin, 20. dec. (Izv.) Kakor poroča uradno, je bilo sedem oseb usmrčenih, ker so pri njih našli orožje.

Pismo iz Amerike.

Sheboygan, Wis.

Namenil sem se zopet napisati par vrstic v Vašem listu in dati malo pojasnila rojakom v ljubi domovini o tukajšnjih razmerah. Kakor upam, vam je znano, da so se vršile dne 7. novembra volitve po vseh Združenih državah v postavodajno zbornico. Kakor po navadi, so izvajali kapitalisti velikansko agitacijo po shodih, na plakatih, v kino-gledališčih itd. Seveda tudi delavske stranke niso rok križem držale. Rezultat je ta, da so prej bili v večini republikanci, sedaj so pa zopet demokratje. In tako se menjata te dve stranki. Dasi si po imenu nista podobni, vendar sta si v bistvu enaki. Delavske stranke so pa razcepljene in preslabe, da bi mogle upati na zmago.

Kar se tiče delavskih razmer, se je zdaj znatno izboljšal položaj. Z delom se je vse splošno pričelo, tako da sedaj ne moremo govoriti o brezposelnosti. Veliki tovarnarji celo zdihujejo, da jim primanjkuje delavcev. So odločno proti postavi, katera omejuje prihod naseljencev na gotovo število. Seveda imajo pri tem v mislih svoje namene, zakaj čim več delavcev imajo na razpolago, tem manjšo plačo jim dajejo. Veseli so, da imajo v slučaju, ako se zgodi, da nekaj delavcev posuje, na primer v rudniku, takoj na razpolago nove, sveže moči... Tako se je zgodilo nedavno v zlatem rudniku, da se je vžgal plin in 46 rudarjev je zgubilo življenje. Kmalu po tem, ko se še niso posušile solze objokanih žen in otrok, smo že zvedeli drugo strašno novico, da je zopet dalo 80 delavcev življenje za nikdar site brezbrizne izkoriščevalce; kajti v premogokopu v Jonstown Pa. so se zopet vžgali plini, in sicer so lastniki rovov vedeli za to nevarnost. Mesto, da bi takoj ukrenili vse potrebno za preprečitev nesreče, so le odlašali. Sedaj se zagovarjajo pred sodiščem. In če bodo kaj kaznovani, to ne bo nikakor nadomestilo otrokom njihove očete ali ženam može. In tako se vrste nesreče, druga za drugo.

Nekaj rojakov se je zdaj vrnilo iz starega kraja, kamor so šli z namenom, da bi ostali v svoji rojstni deželi, pa žal so se vrnili in seboj prinesli slab vtis na svojo staro domovino. Vendar pa imamo ameriški Slovenci vedno upanje, da se bo izboljšal položaj tudi v naši skupni stari domovini, kamor vsak upa, da se bo še povrnil.

Obenem želim vsem rojakom širom Slovenije vesele božične praznike in srečno novo leto, posebno pa borovniškim občanom! — Vaš prijatelj Toni Debevc.

Politične vesti.

Volivno geslo radikalne vlade. Belgrajska »Politika« je očitala novi radikalni vladi dvosmiselnost: da je Pašić pustil na cedilu demokrate, češ da so bili eni za revizijo, drugi pa proti reviziji ustave, da sicer se je ves demokratski klub izjavil proti reviziji; v radikalnem klubu samem pa da se vrši ista borba, dasi ne tako vidno kakor pri demokratih. Oficielno glasilo radikalne stranke »Samouprava« odgovarja tem očitkom, da bo radikalni kabinet izdal volivno geslo na Srbe, Hrvate in Slovence; to geslo bo čisto in jasno in od narodovega glasovanja in razpoloženja bo zavisel nadaljnji razvoj v naši državi. Iz tega odgovora bi se dalo sklepati, da namesto radikalci prepustiti volivcem, da odločijo ali za revizijo ustave ali proti njej. Bližnja bodočnost bo že pokazala, ali se bodo radikalci odločili za to »razčiščenje položaja«.

Naslednik dr. Vošnjaka. Vodstvo jugoslovanskega poslanstva v Pragi je prevzel upravnik poslaniških poslov Branko Lazarevič.

Hrvatski blok in nova vlada. Zagrebško glasilo demokratov »Riječ« prinaša 19. t. m. uvodni članek, v katerem poudarja, kako so blokaši zadovoljni z novo vlado. Pravi, da sedaj delata Protić in Pašić skupaj ter je Pašić pripravljen tudi na revizijo ustave na ta način, da Srbi pobero še Vojvodino, Bosno, Hercegovino, Srem, Črno goro in Dalmacijo, kar bi bila »Velika Srbija«. Hrvatska s Slavonijo in Slovenijo pa bi tako lahko dobili posebno stališče v državi. Posebej se veli »Riječ«: »Radikalna vlada, imenuječ ministra za Hrvatsko in Slovenijo, je hotela javno pokazati svojo pripravljenost za pogajanja s hrvatskim blokom in s slovenskimi avtonomisti v smeri, da Hrvatska in Slovenija dobita neko državno-pravno avtonomijo.« Te »avtonomije« seveda Hrvatska in Slovenija ne moreta dobiti takoj, ampak šele po volitvah, po predpisnem potu revizije ustave. — Tako poroča demokratska »Riječ«.

Gospodarski krogi se pripravljajo na volitve Nemškov pisano glasilo jugoslovanskih demokratov »Zagreber Tagblatt« piše 17. t. m., da je dosedanja demokratsko-radikalna koalicija delala politiko »brez oziroma na interese gospodarskih krogov«, t. j. velebank in velepodjetij. Zato — pravi list — je potreba, da se »gospodarski krogi«, t. j. zastopniki velebank in velepodjetij pripravijo na volitve ter v bodoče parlamentarno dobo vpliv ne po moči svojega števila, ker so maloštevilni, ampak po svoji gospodarski in duševni premoči. Razumemo, da bodo gospodje od velekapitala porabili moč denarnih argumentov pri volitvah — za sé; ne razumemo pa njih tožbe nad staro radikalno-demokratsko vlado. Saj je to bila dobesedna bankrotarija. Ali hočejo gospodje v bodoče še kaj več? Ljudstvo je že itak nago in izstradano. Iz navedenih izlivov vodilnega demokratskega glasila pa je tudi razvidno, da se bodo demokratje, videč, kako je skrahirana njihova »demokratija«, sedaj vrgli v volitve pod firmo gospodarskih interesov. Seveda vse za varstvo velikega kapitala demokratskih bank.

K umoru Narutowicza. Zdi se, da umor prvega predsednika poljske republike Narutowicza desničarskim strankam ni prinesel zaenkrat nobenih koristi, ampak veliko škodo. Vlado je kot ministrski predsednik in minister za notranje zadeve prevzel general Sikovski, ki hoče vzdržati strog red in predloži sejmu izjemni zakon o zaščiti republike. Zakaj so desničarji Na-

Packa.

55

Francoski napisal René Bazin — Poslovenil A. B.

(Dalie.)

— Ah, ali se bo gospodična poročila? — Malo že mislimo na to, odgovori s smehom Charnot.

— Čestitam, gospodična!

— In jaz sem vam jo pripeljal pokazati: saj imate pravico do tega.

— Oh, pravico! To pač ne!

— Na vsak način!

— Oprostite, gospod, uljudnost je lepa stvar, toda predvsem mora biti človek odkritosrčen. Če sem prišel v Pariz, se je to zgodilo le zavoljo pozvedovanja in pri vas sem vse izvedel. To res ne zasluži, da ste se mi prišli zahvaliti iz Pariza v Bourges in to celo z vašo hčerko.

— Sedaj pa vi oprostite! Tudi ponižnost ima svoje meje, gospod Mouillard. Ker se bo vaš nečak poročil z mojo hčerko in ker moja hči popotuje skozi Bourges, je samo ob sebi umevno, da vam jo predstavim.

— Gospod, jaz nimam več nečaka!

— Tukaj jel!

— Jaz nisem zaprosil za roko vaše hčere!

— Ne, toda vi ste sprejeli svojega nečaka torej...

— Nikoli.

— Gospod Fabien je od včera pri vas; obvestil vas je.

— Ne, nisem ga videl, ne bil bi ga sprejel, vam rečem, z mano je pri koncu, o... o... o...

Zmanjka mu glasu, postane rdeč kakor rak, omahne, zgrudi se v padcu in obleži nepremično na pesku.

Pritečem zraven.

Jeanna je med tem že namočila svoj robec pri vodometu, sedaj drgne gospodu Mouillardu senca. Samo ona je ohranila prisotnost duha, Magdalena drži gospodarjevo glavo in vzdihuje:

— Ojoj, stavim, da so to oni hudi krči, ki jih je imel pred desetimi leti. To je bila bolezen, moj Bog! Dobro vem, da ga je takrat ravnotako prijelo na vrtu.

Prekinem njeno jadikovanje:

— Gospod Charnot, mislim, da bo treba prenesti gospoda Mouillarda v posteljo.

— Eh, storite kar hočete, se togoti staroslovec, nisem mislil, da sem prišel sem za bolniškega strežaja. Pa če že mora biti, primite ga pri glavi!

Sam pograbi za noge. Magdalena stopa spredaj, Jeanna zadaj. Ogromno truplo gospoda Mouillarda koleba med menoj in Charnotom, ki drži v višini pasu s svojimi zaokroženimi rokami stričeve noge. Zdi se mi kakor uslužbenec pri pogrebem zavodu.

Ko s težavo stopamo po stopnicah, mi gospod Charnot s stisnjenimi zobmi sikne:

— Res lep začetek popotovanja! Za to se imam zahvaliti vam, Fabien, bodite tisočkrat zahvaljeni!

Vem, da se mi obeta še lep dvogovor o tej zadevi. To bo muzika!

Toda sedaj ni časa za razgovorjanje. Trenotek nato leži stric še vedno brez zavesti na postelji, kamor smo ga položili; Jeanna pomaga nepopisno ljubko in razumno Magdalena pri pripravljanju gorčičnega obliža. Charnot čaka molče na zdravnika, ki ga je šel iskat mali pisarček in si ogleduje zdaj vence iz oranžnega cvetja, ki ga je bila spleta rajna teta in ki je pod krogljo na ognišču, zdaj na sliko s sadjem. Tako preide vsaj deset minut, deset dolgih minut, ko čakamo na zdravnika. Vsi smo v skrbeh. Stric se ne zave. Pomalem pa začno vendar zdravnika delovati: nalahno odpre trepalnice. Zavest se mu vrača. V trenutku, ko stopi zdravnik v sobo, odpre stric oči.

Pohitimo k postelji.

— Moj stari, pravi zdravnik, vsaj radi pomanjkljive postrežbe se ne moreš pritožiti! Poglejmo žilo!... Malo slabotno... In kaj pa jezik? Govori malo.

— Presilno razburjenje, pravi stric. Zdravnik sledi bolnikovemu pogledu, ki je obstal na Jeanni, stoječi na enem koncu postelje, in pozdravi deklico, kate-

re prej ni opazil. Nato se obrne k meni, da me oblije rdečica, od mene pa k stricu, ki sta mu dve debeli solzi pritekli na lice.

— No, sedaj pa že vem: preveliko razburjenje, zares, ubogi Mouillard. V najin letih bi ne smeli imeti drugega kot spomine, ki so za nas in mi zanje. — Toda naša mladina že poskrbi, da nam pripravi kaj takega, ali ne?

Pridržano ihtenje dviga stričeve prsi.

— No, prijatelj, nadaljuje zdravnik, dovolim ti, da poljubiš svojo bodočo nečakinjo, pa samo enkrat in pred mojimi očmi, da ne boš izrabil mojega dovoljenja. Potem pa vsi proč, nobenega ganotja, popolen mir!

Jeanna pristopi, vzdigne bolniku glavo in pravi:

— Ali me boste poljubili, stric?

Ponudi mu svoje rdeče lice.

— Vas, vas imam iz dna duše rad, pravi stric in jo poljubi, vi ste tako dobri! Nato se mu vlijejo solze, da skrije obličje v blazine.

— Sedaj se pa vsi odstranite, pravi zdravnik.

Tudi on odide; potem ko nam je zatrdil, da ni nevarnosti.

Komaj je zaprl za sabo vežna vrata, že se oglasi na stopnicah močni glas notarjev:

— Charnot!

Prodaj se skoraj nov
pletalni STROJ št. 8.
Zatiška ulica št. 1, I. nadst., desno.
Družabnico (kompanjonko)
za dobro vpeljano mešano trgovino, v
zelo prometni ulici v Ljubljani. Sprej-
mem takoj radi obolevosti bivšega dru-
žabnika. Stanovanje na razpolago. Po-
treben kapital 20.000 Din. — Naslov
pove upravnništvo lista pod št. 5519.

Na prodaj je nova hiša
z gospodarskim poslopjem, kletjo in
sadnim vrtom, 20 min. od postaje v
Stični na Dolenjskem. Naslov pove
upravnništvo Slovence pod št. 5519.

Inserirajte v „Slovenec“!

Naropdaj
je eno najlepših in velikih
poslov v Velikih Laščah

na Dolenjskem, z vsemi spadajočimi pri-
tiklinami hiše: hlev, klet, vodnjak, ko-
palna soba, 3 orale sadnega vrta, cve-
tlični in zelenjadni vrt, 6 njiv, 3 trav-
niki in 7 zaraščenih gozdov. Vse v naj-
boljšem stanju. Primerno za trgovino in
gostilno, posebno za lesno trgovino. Za
kupca takoj prosto stanovanje s 5 so-
bami, 2 kuhinji in shrambo. Cena nizka,
plačevalni pogoji ugodni. — Natančno
pojasni in prodaja:

JOŽE PLANKAR,
LJUBLJANA, Dolenjska cesta 5.
NB.: Reflektiram samo na resne kupce.

Za Božič
Velika izbira raz-
ličnih bonbonov,
keksov, čokolade,
oheskov za bo-
žično drevo od
najpreprostejših
do najfin. vrst.
Na novo došla
specialiteta
„ORION“
pri trdki
JOSIP VITEK
trgovina s kanditi
Ljubljana, Kerkov trg 8
zraven Mestnega doma.
Samo na debelo.

Prodaj vagon
angleškega koksa
Interesenti naj pošljejo ponudbe z na-
vedbo cene pod „KOKS/5510“ na upra-
vo „Slovenec“.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjam tužno vest,
da je moja iskreno ljubljena mama
Katarina Zotter roj. Šterbenk
dne 16. t. m. preminula. — Pogreb predrage rajnice se je vršil dne
18. decembra 1922.
Ribnica na Dolenjskem, dne 19. decembra 1922.
MAKS ZOTTER, davčni nadupravitelj.

ZAHVALA.
Vsem, ki so spremili mojo nepozabno mamo
Katarino Zotter roj. Šterbenk
na njeni zadnji poti, se najiskrenejše zahvaljujem. Posebno pa se za-
hvaljujem gospodom pevcem za ganljivo petje, kakor tudi za od vseh
strani mi izkazano sočustvo.
Ribnica na Dolenjskem, dne 19. decembra 1922.
MAKS ZOTTER, davčni nadupravitelj.

Vsemogočni je sklenil v svoji neskončni modrosti in je poklical k sebi v večnost po
zasluženo plačilo našega iskreno ljubljenega očeta, starega očeta, tasta, brata in strica,
gospoda
Antona Benigar-ja
ljudskošolskega ravnatelja v pok.
Umrl je 20. decembra 1922 ob pol 6. uri zjutraj v Ljubljani v 77. letu starosti
po kratki bolezni previden s tolažili sv. vere.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek 21. decembra 1922 ob pol 4. uri
popoldne iz hiše žalosti Franciščanska ulica št. 2.
Sv. maše zadušnice se bodo darovale v franciščanski cerkvi.
Predragega umrlega priporočamo v molitev in blag spomin.
Ljubljana, dne 20. decembra 1922.

Joško, Evgen, Danica **Evgenija por. Gogala** **Josip Gogala**, ravnatelj trg. šole
vnuka in vnukinja, hči, zet.
Ivana vdova Rant, Pavlina vdova Žnidaršič,
sestri.

Kožuhovina
svila, modni nakit, predpasniki,
spodnja krila
po znižanih cenah
pri
A. ŠINKOVIC nasl. K. SOSS
Ljubljana, Mestni trg št. 19.

Najlepše božično darilo:
Gospodinjski koledar
Jugoslovenske Matice. Vezan 10
Din. Člani ga dobijo v Matični
pisarni Pred Škofijo 21 za 8 Din.

Oton Župančič:
Ciciban.
Trdo vezan 9 Din.
Gaspari Košir:
Gor čez izaro.

Zbirka koroških pravljic za
mladino. Ilustriral M. Gaspari.
Cena 9 Din.

Knjige se dobivajo v Matični
knjigarni na Kongresnem
trgu, poslopje Filharmonične
družbe.

Trinadstropna hiša
z dvoriščem
v sredini mesta Ljubljane je naprodaj.
Pojasnila daje hišni upravitelj Leon
Lewicki Gorupova ulica 4.

Zelje
kisló in v glavah,
fižol, krompir
kupi je vsako količino. — Ponudbe z
označbo cene Novak Maksimirska c. 64.
Zagreb telef. 20—69.

POZOR! Kupujem POZOR!
stare obleke,
čevlje in pohištvo itd.
Grem tudi na dom. — Drame Martin,
Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje št. 29.

Vinskim zadrugam in
gostilničarjem!
Potnik zavarovalne družbe ima priliko
poizvedeti oziroma preskrbeti prvovrstna
VINA v brežinskem in kozjanskem okra-
ju. — Več D. STOKAVNIK, hišni po-
sestnik, Dol pri Hrastniku, Slovenija.

Bonačev
Beležni koledar
1923
se dobi v vseh večjih irgo-
vinah s papirjem ali pa
direktno v tovarni
I. Bonač sin
Ljubljana
Cena 15 D. s pošto 18 D.

Ta tedenski koledar se priporoča županom,
občinskim, in drugim ura-
dom, obrtnikom in privat-
nikom, ker je kras vsaki sobi ali
pisarni, praktično sestavljen in tiskan na
lepem papirju.

Soliden gospod išče
meblovano sobo
s kurjavo, brez hrane v srednji mesta
Ponudbe na upravo „Slovenec“ pod
šifro „Snažno“.

MAKOVO SEME
za potice nudi Sever & Komp.,
Ljubljana, Wolfova 12.

Divjačino
JELENE, SRNE, ZAJCE,
JEREVICE, FAZANE, DIVJE
KOZE, KLJUNAČE ITD.
kupi je vsako množino in plača
po najboljših cenah
E. VAJDA
ČAKOVEC: MEDJIMURJE
Izvoz divjačine in perutnine.
Brzojavi: VAJDA ČAKOVEC.
Telefon interurban št. 59.

Zimska sezija!
Velike množine zimskega blaga
ravnokar došle.
A. & E. Skaberne Ljubljana
Mestni trg 10

Kolesa
Vam prenovi in strokovno shrani
preko zime
ob malenkostni pristojbini tvrdka
J. GOREC, Gosposvetska c. 14.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:
(Objava 4 dinarje.)
KLEPARJI:
Remžgar & Smerkol, Florijanska ul. 13.
Produktivna zadruga kleparjev, inštala-
terjev, kolarjev in krovcev v Ljubljani,
Kolodvorska ulica št. 28.
Korn T., Poljanska cesta št. 8.
KLOBUKE in TELOV. POTREBŠČINE:
Kunovar Ivan, Stari trg št. 10.
KONFEKCIJSKA TRGOVINA:
Olup Josip, Pod Trančo.
MEHANIČNA DELAVNICA.
Pisalne, računske, razmnoževalne in dru-
ge pisarn. stroje popravlja in prenavlja
Ludovik Baraga, Selenburgova ul. 6/1
PARNA PEKARNA:
Jean Schreyer nasl. Jakob Kavčič, Gra-
dišče št. 5.
STAVB. IN OALANT. KLEPARSTVO:
Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2
SPEDIJSKA PODJETJA:
„Orient“ d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463.
Ranzinger R., Cesta na juž. železn. 7—9.
TRGOVINA Z ŽELEZNINO:
Sušnik A., Zaloška cesta št. 21, Ljubljana
TROOV. Z DEŽNIKI in SOLNČNIKI:
Mikuš L., Mestni trg 15.
TRGOV. Z ŽELEZNINO in CEMENTOM:
Erjavec & Turk pri „Zlati lopali“, Valva-
zorjev trg št. 7.
ZALOGA POHIŠTVA:
F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta št. 17.

NAZNANILO.
Lovro Pičman - Ljubljana
stavbeno in galanterijsko kleparstvo in vodovodna inštalacija
Naznanjam cenjenim naročnikom, da sem se vsled podiranja
delavniških prostorov v Kolodvorski ulici 39 preselil začasno
v Streliško ulico št. 29
ter se najvljudneje priporočam za nadaljna naročila.

Abadie
cigaretni papir
in siročnice z novo banderolo Mo-
nopolne uprave se dobiva zopet pri
glavni zalogi
A. Lampret, Ljubljana,
Kerkov trg 10. — Istotam se dobi tudi
konceptni in ovojni (Pack) papir.
Vsled razpustitve oddelka se pro-
dajo, dokler traja zaloga:
moški navadni čevlji po
500 K, ženski visoki čev-
lji po 450 in 160 K. —
Razni luksuzni čevlji po
lastni ceni.
H. KENDA, Ljubljana,
Mestni trg št. 17.

Ustanovljeno
1
8
6
6
C. J. H.
sviter hlače
galoše čepice
gameše brisače
rokavice modrčki
steznike dokolenke
nahrbtnike žepne robce
nočne srajce perje in puh
snežne čevlje vezene robce
vezeno perilo svilnate robce
povojn. gamase kopalne plašče
damske jopice jutranje čepice
volnene jopice volnene čepice
otroške oblečke ovratnike, manšete
gumbe za manšete kombineže za dame
batistasto perilo flanelaste srajce
naramnice, podveze predpasnike za dame
športne potrebščine volnene trikot-krila
volnene tricot-hlače moške volnene jopice
otroške Tetra-perilo fine otroške vozičke
moške športne čepice svilena spodnja krila
kuhinjski predpasniki velika izbira kravat
volnene in svilene šale pristno Jäger-jevo perilo
ceie opreme za novorojence predtiskarija za ročna dela

C. J. Hamann, Ljubljana, Mestni trg 8

Ugodna prilika.
Ker sem preobložen s posli osobito radi nameravane gradbe
večje elektrarne, prodam prav dobro vpeljane podružnice (tr-
govine z mešanim blagom) na **Bledu**, v **Goričah** (z 2 hišama)
in v **Šenčurju**.
Reflektantje naj stavijo pismene ali ustmene ponudbe na-
ravnost na moj naslov
Edoard Dolenc
imetnik tvrdke Franc Dolenc, Kranj.

NEVESTE!
Zaloga pohištva - lastna tapetniška delavnica!
Od navadne do najfineje
opreme. — Cene dnevne.
Brata Sever, Ljubljana
Gosposvetska cesta št. 13 (KOLIZEJ).

BERSON

GUMIJEVE PETE

in
PODPLATI

ohranijo Vam obutev
trpežno in
elegančno

Dobe se v vseh boljših trgovinah z usnjem ter na debelo pri
BERSON-KAUČUK d. d., ZAGREB, WILSON TRG 7.

Najlepša zabava v domačem krogu za božične praznike je

glasba, ki Vam jo oskrbi **dober gramofon**

z izbranimi ploščami prvovrstnih orkestror, solistov in zborov.
Vse to imate v največji zalogi gramofonov, plošč in vseh delov:

F. DEBELJAK, Ljubljana, Sodna ulica 5.

Potnika

Železninske stroke, ki je po
možnosti veliko potoval išče
deln. društvo velike dunajske firme.
Reflektiramo samo na stro-
kovnjaka. Cenjene ponudbe s
curriculum vitae je poslati pod
"Potnik II-396" na Inter-
reklam d. d., Zagreb, Ilica 21.

Automobilna prometna d. d., Ljubljana

naznanja cenj. občinstvu, da bo vozil autobus na progi Škofja
Loka—Železniki 2krat dnevno, in sicer: v soboto dne 23. de-
cembra, v sredo dne 27. decembra, nadalje v soboto dne 30.
decembra t. l. in v torek dne 2. januarja 1923 s sledečim voz-
nim redom: **odhod Škofja Loka ob 12.15 in ob 16**
» **Železniki** » **5.30** » **13.30**

Največja zaloga vsakovrstnih
oblek za gospode, dame
in otroke

Šelenburgova ulica štev. 3
na vogalu Knaflrove ulice

Gričar & Mejač
Ljubljana

Dijake ali dijakinje

SPREJMEM na stanovanje in hrano. —
Naslov pove uprava lista pod šte. 5530.

Črna zimska SUKNJA

dobro ohranjena, za dečka 9 do 12 let,
naprodaj. — Vprašati je: Rožna dolina
šte. 215, I. nadstropje. 5525

POZOR!

Sprejme se takoj

POZOR!

8-9 sodarskih pomočnikov

Kdor želi s hrano ali stanovanjem, bodisi oženjen ali ne, z zelo
dobro plačo.

Jožef Tišler, sodar
Sp. Šiška, nasproti pivovarne Union.

Božična in novoletna darila!

Vsakovrstne preproge v raznih
vel kostih, kakor tudi na metre.
Bogata izbira zastorov, barvastih
in belih. — Posteljno perilo, rjuhe
brez šiva, gradl za žimnice in
blazine, nanking za pernice, fla-
nelaste in volnene odeje, dalje
šivane odeje iz klota, kretona,
volne in svile. — Različni beli
in barvast namizni prtli, kakor
garniture za 6 in 12 oseb, plat-
nene in frofir brisače itd.

Različno sukneno, volнено in svi-
leno blago za damske obleke v
zelo bogati izbiri, dalje perilno
blago za bluze, predpasnike in
domače obleke. — Črno in modno
sukno v najnovejših vzorcih za
salonske, promenadne in športne
obleke površnike, pelerine in
zimske suknje. — Vsakovrstni ši-
foni, batisti in celirji za spodnje
perilo, in sicer od najcenejše do
najljepše vrste. — Svileni in
volneni šali, ogrinalke, robci itd.

Perilo za dame in gospode, iz-
gotovljeno iz najljepšega žifona,
batista in celirja. Otroško perilo
za dečke, deklince in dojenčke.
Predpasniki iz kretona in klota,
bluze iz svile in ciamina. Naj-
večja izbira florastih, volnenih
in svilenih nogavic, dokolenic in
gamaš. Patentne nogavice vseh
velikosti, vsakovrstne triko in
glace rokavice za dame in go-
spode, ovratniki in kravate. Razne
majice in sviterji, športno pe-
rilo itd.

A. & E. Skabernè
Ljubljana, Mestni trg št. 10

Objava.

Po odločbi Ministrstva za trgovino in industrijo, odd. VI., šte. 4495, razglašeni v „Službenih Novinah“ kraljevine
Srba, Hrvata i Slovenaca šte. 243, izdanih dne 1. oktobra 1922., oziroma v „Uradnem listu pokrajinske uprave za Slovenijo“
šte. 115 od 8. novembra 1922. pod šte. 379, **morajo vsi zavodi, ki so zavezani javnemu polaganju računov,**
voditi svoje knjige in zaključne račune (bilance in račun izgube in dobička) **v dinarjih**, in sicer izza dne
1. januarja 1923.

Razmerje 1 Dinar za 4 krone velja za aktivno in pasivno imovino, izraženo v kronah, brez ozira na datum
njene nastanka.

Ker bomo zategadelj podpisani zavodi **od 1. januarja 1923.** vodili račune itd. izključno le **v dinarski veljavi**,
prosimo stranke, da se v vseh primerih, v katerih se potem korespondence ali na drug način obračajo na denarne zavode,
poslužujejo pri označbi denarnih zneskov izključno le **dinarske veljave.**

Opozarjamo, da bomo v dvomljivih, oziroma nejasnih primerih označenja veljave smatrali to označenje kot ozna-
čenje v dinarski veljavi; prav tako bomo postopali vselej tedaj, če veljava pri znesku sploh ne bo označena.

Pri tej priliki poudarjamo, da je uradna okrajšava za dinar „Din“, za pare „p“.

Glede hranilnih knjižic strankam ni potreba napraviti nobenih posebnih korakov; osobito pa ni potrebno, da jih
predlože v svrhu prepisa iz kronske v dinarsko veljavo. Ta prepis v dinarsko veljavo se bo vršil **po 10. januarju 1923.**
sukcesivno, ko bodo stranke prezentirale knjižice v svrhu novih naložb, pripisa obresti, delne ali celotne realizacije itd.

Vsled sprovedbe vseh knjig in vseh računov iz kronske na dinarsko veljavo združenega obilnega posla se usojamo
zapositi vse stranke, **da se v dneh od 28. decembra 1922. do 5. januarja 1923. obračajo do denarnih zavodov**
le v najnujnejših zadevah ter da uredijo vse svoje tekoče posle pri denarnih zavodih v dneh pred in po označenem času.

V Ljubljani, v decembru 1922.

Češka industrijalna banka
Hipotekarna banka jugosl. hranilnic
Jadranska banka
Kred. zavod za trgovino in industrijo
Ljubljanska kreditna banka
Obrtna banka

Prva hrvatska štedionica
Slavenska banka
Slovenska banka
Trgovska banka
Zadružna banka
Zadružna gospodarska banka

Hranilnica kmečkih občin
Ljudska posojilnica
Kmetška posojilnica
Kranjska hranilnica
Mestna hranilnica
Vzajemna posojilnica